Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central, (judecător: Eduard Balan)
dosarul nr.2a-385/2024

C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

17 octombrie 2024 mun.Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului: Grumeza Elena
Judecători: Natalia Costaș și Grosu Stanislav
Grefier: Inna Oineagra

examinând în ședință publică, apelul declarat de Remeșevscaia Natalia împotriva hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Central, din 13 februarie 2024,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Remeșevscaia Natalia către Remeșevschi Alexandr cu privire la decăderea din drepturile părintești,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La data de 19.05.2023, reclamanta Remeșevscaia Natalia a depus cerere de chemare în judecată către Remeșevschi Alexandr, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei din cadrul Primăriei mun. Bălți (în prezent Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest), cu privire la decăderea din drepturile părintești.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a invocat că potrivit hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 25.10.2021 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Remeșevscaia Natalia împotriva lui Remeșevschi Alexandr, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Bălți privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor. A fost desfăcută căsătoria încheiată între Remeșevscaia Natalia și Remeșevschi Alexandr, încheiată la ***** la OSC Bălți, înregistrată în Registrul actelor de stare civilă sub nr.*****. A fost determinat domiciliul copilului minor ***** cu mama Remeșevscaia Natalia. S-a încasat de la Remeșevschi Alexandr, în beneficiul lui Remeșevscaia Natalia, pensia de întreținere a copilului minor ***** în sumă bănească fixă a câte 1 200,00 lei lunar din toate veniturile lui Remeșevschi Alexandr, începând cu 17.06.2021 și până la atingerea de către copil a vârstei majoratului.

Potrivit certificatului eliberat de executorul judecătoresc Priseajnaia Alla nr.716 din 17.01.2023, Remeșevschi Alexandr se eschivează cu rea-voință de la achitarea datoriei formate la data de 17.01.2023 la plata pensiei alimentare în sumă de 22800 lei conform titlului executoriu nr.2-2515/21 din 25.01.2021 emis de Judecătoria Bălți, sediul Central.

A indicat că, pe lângă faptul că pârâtul nu execută hotărârea judecătorească, acesta nici nu se interesează de soarta copilului dispărând în totalitate din viața acestuia, ultimul se află la evidența medicului ***** cu diagnoza „*****” fiind la moment condamnat pentru comiterea a două episoade de *****la pedeapsa sub formă de închisoare cu executare reală pe care o execută în instituția penitenciară.

Astfel explică faptul că tatăl biologic al copilului minor Remeșevschi Alexandr nu numai că nu-și îndeplinește obligația de părinte față de copil, acesta nici nu contribuie cu nimic (financiar și moral) la întreținerea și educația lui, exprimând dezinteres pentru dezvoltarea fizică și spirituală a copilului, nu și-a văzut copilul de un timp îndelungat deoarece nu manifestă careva interes și afecțiune față de el iar copilul crește fără să știe cine este tatăl său dar și datorită comportamentului său amoral și infracțional execută pedeapsa cu închisoare, fiind consecvent și ***** și astfel nu poate fi un exemplu bun pentru creșterea și dezvoltarea copilului, dimpotrivă influența negativă va prevala cu siguranță.

Reclamanta Remeșevscaia Natalia a solicitat decăderea din drepturile părintești a lui Remeșevschi Alexandr în privința copilului minor *****, născut la *****.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 13 februarie 2024 cererea de chemare în judecată depusă de Remeșevscaia Natalia către Remeșevschi Alexandr, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, cu privire la decăderea din drepturile părintești. a fost respinsă:

- ✓ S-a încasat de la Remeșevscaia Natalia în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100 lei.

Solicitarea apelantului:

La data de 11 martie 2024, Remeșevscaia Natalia a contestat hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 13 februarie 2024 cu apel, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 13.02.2024, astfel, apelul din 11.03.2024 a fost declarat în termen.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelanta, pe lângă argumentele invocate în instanța de fond, a susținut că contestată este neîntemeiată, nemotivată juridic și contrară normelor legale în materie civilă.

Și-a exprimat dezacordul cu motivarea hotărârii instanței de fond, explicând faptul că de fapt tatăl biologic al copilului său minor nu este prezent în nici un fel în viața copilului de un timp îndelungat, iar potrivit certificatului executorului judecătoresc Alla Priseajniuc din 17.01.2023 care a fost anexat la cererea de chemare în judecată cu privire la decăderea din drepturile părintești se constată că Remeșevschi Alexandr nu a achitat pensia alimentară stabilită lui prin hotărâre de judecată, condiții în care copilului minor nu i-au fost asigurate condiții de trai și materiale fiind astfel prejudiciată învățătura și instruirea copilului *****.

Referitor la constatările instanței de fond cu privire la dezvoltarea morală și lipsa grijii părintești a minorului care afectează starea morală a acestuia, apelanta a infirmat că copilul este afectat din punct de vedere moral de lipsa din viața sa a tatălui, mai cu seama de lipsa îngrijirii afecțiunii, grijii și dragostei părintești a tatălui, făcând referire la raportul de evaluare psihologică efectuat de Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest din 17.01.2024.

Constatarea instanței în ce privește faptul că „argumentele reclamantei indicate în cererea de chemare în judecată precum că pârâtul nu-și îndeplinește obligațiunile sale părintești și nu contribuie la întreținerea copilului, pe motiv că ar fi deținut în penitenciar, sunt declarative și neîntemeiate, or reclamanta nu a prezentat probe care, indubitabil, ar demonstra lipsa de interes a lui Remeșevschi Alexandr față de copilul său, din contra acesta din urmă își exprimă voința de a ajuta copilul. Faptul că Remeșevschi Alexandr este condamnat pentru acțiunile incriminate nu reprezintă temei de decădere din drepturile părintești potrivit conținutului art.67 din Codul familiei" o consideră absurdă. La aceasta alegație, apelanta explică faptul că deținuții în penitenciar au posibilitatea și oportunitatea de a fi încadrați în câmpul muncii pentru care sunt remunerați având astfel posibilitatea de a achita cel puțin pensia de întreținere a copilului. Un copil nu se hrănește cu vorbe, nu îmbracă dorință și nu necesită promisiuni de îngrijire, de manifestare a dragostei și afecțiunii care pot avea loc pe viitor, or copilul are nevoie de hrană, îngrijire și dragostea părintelui, în cazul dat a tatălui, în fiecare zi.

A explicat că motivul depunerii cererii de divorț a fost comportamentul amoral adoptat de către Remeșevschi Alexandr în cadrul familiei, or ultimul consuma substanțe interzise apărând în stare de ebrietate narcotică de față cu copilul minor, circumstanțe care se atribuie la categoria celor amorale.

A indicat că instanța de fond în constatările sale a omis faptul că informația despre starea de sănătate a lui Remeșevschi Alexandr face parte din categoria de informație care este guvernată Legea Nr. 133 din 08-07-2011 privind protecția datelor cu caracter personal, publicată la 14.10.2011 în Monitorul Oficial Nr. 170-175 art.492. Astfel sunt în imposibilitate în virtutea Legii menționate de a solicita un asemenea certificat pe numele lui Remeșevschi Alexandr.

Aduce la cunoștința instanței despre faptul că Remeșevschi Alexandr suferă de *****, fapt constatat prin sentință judecătorească care are puterea lucrului judecat/constatat și anume prin sentința Judecătoriei Bălți Sediul Central din 23.02.2022 în partea introductivă a căreia este indicat că Remeșevschi Alexandr este ***** și se află la evidența medicului *****, sentință care de fapt a fost anexată la cererea de chemare în judecată.

Consideră că invocarea intimatului referitor la faptul că atunci când va reveni la libertate va avea grijă de copil, ultimul fiind o persoană consumatoare de droguri cu antecedente penale nu este în stare să dea o educație corectă cel puțin din punct de vedere moral. Or apare întrebarea ce are de învățat copilul de la Remeșevschi Alexandr, numai îndeletnicirile în urma cărora Remeșevschi Alexandr a ajuns să își ispășească pedeapsa în instituții penitenciare.

Susține ca fiind declarativă și neîntemeiată afirmația că nu dorește ca copilul să crească fără tată, or acesta deja crește fără tată.

Indică asupra faptului că actele cauzei indică cu certitudine că, tatăl biologic al copilului minor nu participă la educația și creșterea acestuia, nu se interesează de soarta lui, iar faptul că aceasta doar dorește păstrarea calității de părinte, nu conturează un aspect pozitiv al tatălui.

În drept, și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 67 lit.a), e), f), h) din Codul familiei, art.art.111 alin. (3), 357, 358, 360, 362, 364, 365 Cod de procedură Civilă, art.58 alin. (1), art.58 alin. (2), art. 67, art. 68 Codul familiei RM.

La data de 25.09.2024, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Bălți a fost înregistrată referința din partea Remeșevschi Alexandr prin care și-a exprimat dezacordul referitor la decăderea din drepturile părintești a acestuia.

În susținerea poziției sale a susținut că prima instanţă a reţinut şi luat în consideraţie complet explicaţiile depuse de către părţile şi participanţii la proces, a efectuat o cercetare multi-aspectuală a acestora şi le-a analiza în ansamblu şi în interconexiune. Or, autoritatea părintească asupra minorului nu este doar un drept al părintelui ci şi un drept al copilului de care copilul poate fi lipsit doar în situaţii speciale ce ţin de interesul său superior.

A invocat că partea ce a iniţiat procesul urmează să probeze, că tatăl copilului, deşi a dispus de posibilitatea reală, a refuzat cu rea-credinţă şi cu cunoştinţă de fapt. de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, pe când Remeşevschi Alexandr nu participă la educația și întreținerea copilului minor din motive obiective, își ispășește pedeapsa în penitenciar şi respectiv nu poate interacţiona cu fiul său şi nu realizează venituri în vederea plăţii la timp a pensiei de întreţinere, însă acesta nu neagă aceste obligaţii.

Menţionaează că pentru decăderea din drepturile părinteşti pe motivul eschivării de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, este necesară existenţa unor probe pertinente care ar demonstra cu certitudine că părintele se eschivează cu rea-credinţă de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, face abuz de drepturile părinteşti, ori alt comportament, prevăzut de lege, care ar constitui temei pentru decăderea din drepturile părinteşti.

Plata pensiei alimentare, neparticiparea pârâtului la întreţinerea şi educarea copilului minor din motive obiective, nu poate constitui o circumstanță suficientă de decădere a acestuia din drepturile părintești.

Temeiul indicat de reclamantă privind imposibilitatea tatălui de a participa la educaţia și întreţinerea copilului minor nu este unul suficient.

Neplata în termen a pensiei de întreţinere a copilului minor, nu demonstrează eschivarea, cu reaua-credinţă a lui Remeşevschi Alexandr, de la educaţia, întreţinerea şi îngrijirea copilului minor. Mai mult, menţionează că neexercitarea corespunzătoare a drepturilor părinteşti trebuie să aibă o anumită gravitate, pentru a atrage sancţiunea decăderii din drepturile părinteşti, prin urmare nu orice atitudine sau comportament necorespunzător al părinţilor poate atrage decăderea din drepturile părinteşti.

Conform notei informative prezentate de Psihologul ***** la 23.10.2023 către Şeful Serviciului Protecţia Familiei şi Copilului, apelanta Remeşevscaia Natalia a refuzat să se

prezinte împreună cu copilul minor *****, pentru a putea fi preluată opinia copilului în chestiunea decăderii tatălui său Remeşevschi Alexandr Alexandr din drepturile părinteşti.

Conform anchetei sociale din 03.10.2023 unica problema formulată de Apelanta este cea financiară. nu şi personalitatea sau comportamentul tatălui copilului minor.

La 22.11.2023 a primit informaţia cu nr. 984 din partea Executorului Judecătoresc Alla Priseajnaia, precum ca mijlocul de transport ce-i aparţine cu drept de proprietate a fost sechestrat prin procesul-verbal de sechestru la 28.08.2023, a fost evaluat la 11.11.2023 conform raportului de evaluare nr. 278 la preţul de 38 256,00 lei.

Restanta la plata pensiei de întreținere a copilului minor constituie 34 800,00 lei, urmând a fi vândut mijlocul de transport în vederea executării documentului executoriu, restanţa acumulată la plata pensiei de întreținere a copilului minor a fost stinsă.

Potrivit raportului de evaluare psihologică efectuat de Agenţia Teritorială de Asistenţă Socială Nord-Nord-Vest din 17.01.2024, la copil se atestă prezenţa frustrării generate de faptul că nu face parte dintr-o familie completă, iar apelanta intenţionează să agraveze şi mai mult această stare a copilului minor prin decăderea tatălui din drepturile părinteşti, considerând acest lucru total inadmisibil sub aspectul interesului superior al copilului.

Ceea ce ţine de declaraţiile apelantei precum că se află la evidenţa medicului *****, şi încercarea acesteia de a demonstra acest fapt prin trimitere la partea introductivă din Sentinţa judecătoriei Bălţi din 23.02.2022 pe dosarul penal nr. 1-559/2021 (1-21109678-09-1-21072021), a menţionat că în aceeaşi parte introductivă, a aceleeaşi sentinţe exact în acelaşi rând este indicat „la evidenţa medicului ***** nu se află”.

Pe parcursul detenţiei, cu regularitate este un donator de sânge.

De asemenea susține că apelanta nu a prezentat probe precum ca s-a adresat la instituţiile competente în vederea solicitării concluziilor medicale referitoare la faptul că suferă de ***** și furnizarea acestor informaţii i-a fost refuzată invocându-se Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Motivele depunerii cererii de desfacere a căsătoriei nu ţin de temeinicia şi legalitatea hotărârii adoptate de Judecătoria Bălţi la 13 februarie 2024 şi nu au tangenţă cu apelul declarat.

Faptul că intimatul, Remeşevschi Alexandr, se află în instituţie penitenciară nu demonstrează şi nu implică lipsa de interes faţă de fiul acestuia şi nu prezumă faptul că este un părinte nedemn, şi cu siguranţă nu constituie temei pentru decăderea din drepturile părinteşti. Or, infracţiunile pentru care își ispăşește pedeapsa cu închisoare nu fac parte din categoria celor ce ar atenta la viaţa, sănătatea şi asigurarea intereselor copilului, sau în alt mod ar influenţa negativ asupra copilului *****.

Apelant în cadrul ședinței de examinarea cauzei în ordine de apel, a reiterat argumentele invocate în cererea de apel, a susținut cererea, solicitând admiterea acesteia din motivele invocate.

Reprezentantul Agenției Teritoriale de asistență socială Nord-Nord-Vest, Sidorov Alla, a susținut cererea de apel depusă, a solicitat decăderea din drepturile părintești a intimatului Remeşevschi Alexandr.

Intimatul Remeşevschi Alexandr și reprezentantul acestuia, avocatul Cepoi Ina au susținut referința depusă din motivele invocate, solicitând respingerea apelului și

menținerea hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Central, din 13 februarie 2024 fără modificări.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei, colegiul civil consideră că acesta urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de fond din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după de judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Prima instanţă a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material şi procedural, apreciind la justa valoare probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, RM şi a pronunțat o hotărâre legală şi întemeiată.

În conformitate cu art.239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Potrivit materialelor cauzei, la data de 19.05.2023, reclamanta Remeșevscaia Natalia a depus cerere de chemare în judecată către Remeșevschi Alexandr, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei din cadrul Primăriei mun. Bălți (în prezent Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest), cu privire la decăderea din drepturile părintești.

Reclamanta a invocat prevederile art. 67 lit. a), e), f), h) Codul Familiei RM.

Potrivit art. 67 lit. a), e), f), h) Codul Familiei RM, părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă a) se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere; e) prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului, f) suferă de ***** sau de narcomanie, h) în alte cazuri cînd aceasta o cer interesele copilului.

Potrivit certificatului de naștere nr. *****, în calitate de părinți ai copilului minor *****, născut la *****, sunt indicați tata Remeșevschi Alexandr şi mama Remeșevscaia Natalia (f.d. 7).

Remeșevscaia Natalia și Remeșevschi Alexandr s-au aflat în căsătorie, care a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 25.10.2021 (f.d.6, 8).

Tot prin hotărâre a Judecătoriei Bălți din 25.10.2021, a fost determinat domiciliul copilului minor *****, născut la *****, cu mama Remeșevscaia Natalia și s-a încasat de la Remeșevschi Alexandr, în beneficiul lui Remeșevscaia Natalia, pensia de întreținere a copilului minor *****, născut la *****, în sumă bănească fixă a câte 1 200,00 lei lunar, începând cu 17.06.2021 și până la atingerea de către copil a vârstei majoratului (f.d.8).

Potrivit sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 12.08.2022, Remeșevschi Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de *****, fiindu-i stabilită o pedeapsă definitivă pe un termen de 4 ani 6 luni în închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis (f.d.10-17, 22-25).

Conform decizia Curții de Apel Bălți din 15.11.2022, hotărârea nominalizată a fost menținută (f.d.26).

Pârâtul Remeșevschi Alexandr își ispășește pedeapsa în *****, în prezent fiind transferat la ***** pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, acestuia fiindu-i asigurată prezența prin intermediul videoconferinței în cadrul ședințelor ce au avut loc în instanța de apel.

Conform certificatului nr.716 din 17.01.2023 eliberat de executorul judecătoresc Priseajnaia Alla, se confirmă că la data de 17.01.2023 după debitorul Remeșevschi Alexandr s-a format restanța la pensia alimentară în sumă de 22 800,00 lei (f.d.5).

Conform anchetei sociale de evaluare inițială efectuată la data 03.10.2023, familia în interiorul căreia conviețuiește minorul ***** este compusă din două persoane: minorul și mama acestuia Remeșevscaia Natalia, totodată se menționează că mama și copilul locuiesc în apartament la bloc constituit din două odăi, conectat la toate unitățile comunale, în locuință fiind create condiții optime și favorabile pentru creșterea armonioasă a copilului (f.d.30).

Potrivit raportului de evaluare psihologică efectuat de Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest din 17.01.2024, s-a concluzionat că opinia minorului privind decăderea tatălui Remeșevschi Alexandr din drepturile părintești este una nedeterminată, copilul are o atitudine ambivalentă (contradictorie) față de tatăl său. Minorul a afirmat că nu-și dorește să comunice și să întrețină întrevederi cu dumnealui dar totodată în cadrul desenului familiei, tatăl a fost ilustrat ceea ce semnifică că dumnealui este perceput de minor drept membru de familie. La copil se atestă prezența frustrării generate de faptul că nu face parte dintr-o familie completă (f.d.48).

Conform avizului Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Nord-Vest din 17.01.2024, autoritatea tutelară, în interesul superior al copilului, a propus instanței să examineze posibilitatea decăderii din drepturile părintești a dlui Remeșevschi Alexandr față de copilul *****, a.n.***** (f.d.49-50).

Potrivit ordonanței de protecție emisă de judecătoria mun. Bălți (sediul Central) din 08.12.2020, s-a interzis lui Remeșevschi Alexandr să se apropie de locuința amplasată în *****, la o distanță mai mică de 200 metri, excluzând orice contact vizual cu ea și cu copilul lor minor, s-a interzis lui Remeșevschi Alexandr să se apropie la o distanță mai mică de 200 metri de victima Remeșevscaia Natalia, s-a interzis orice contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod cu victima Remeșevscaia Natalia și cu copilul acesteia și cu alte persoane dependente de ea, s-a interzis lui Remeșevschi Alexandr să se apropie de locul de muncă al victimei și grădinița ce o frecventează copilul la o distanță mai mică de 200 metri (f.d. 128).

Colegiul Civil menționează că sancțiunea decăderii din drepturi părintești, reglementată de Codul familiei, reprezintă cea mai severă măsură din dreptul familiei şi este cea mai gravă sancțiune civilă luată împotriva părinților pentru greșita exercitare a drepturilor şi îndatoririlor de părinte, care are loc numai pe cale judecătorească.

La caz este de menționat Jurisprudența CtEDO cauza N.P. împotriva Moldovei din 06 octombrie 2015 și anume paragraful 59, Curtea a arătat importanța cauzelor ce implică interesul superior al copilului, acesta fiind de o importanță esențială. Decăderea din drepturile părintești reprezintă o măsură particulară de anvergură, în urma căreia părintele este privat de viața sa de familie cu copilul, și este incompatibilă cu scopul reuniunii lor.

Înalta Curte a statuat că astfel de măsuri trebuie să fie întreprinse doar în circumstanțe excepționale, și pot fi justificate doar dacă ele sunt motivate de o cerință de prim rang aferentă interesului superior al copilului făcând trimitere la altă jurisprudență relevată speței cum ar fi: M.D. Și Alții v. Malta, nr. 64791/10, § 76, 17 iulie 2012; Și, mutatis mutandis, Johansen v. Norvegia, 7 august 1996, § 64 Și § 78, Rapoarte de Hotărâri Și Decizii 1996-III).

Criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicați copii minori îl reprezintă principiul asigurării şi promovării cu prioritate a interesului superior al copilului.

Instanțele de judecată urmează să soluționeze cauzele civile privind decăderea din drepturile părintești prin prisma principiilor enunțate, având în vedere că soluționarea cauzei în strictă conformitate cu normele legale şi în termen rezonabil constituie în sine o garanție de protecție a interesului superior al copilului, cât şi a familiei.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în cauzele de acest fel, examinarea elementelor care servesc cele mai bine interesele copilului este întotdeauna de o importanță fundamentală, interesul copilului trebuie considerat ca fiind primordial şi că doar un comportament deosebit de nedemn poate determina ca o persoană să fie privată de drepturile sale părintești în interesul superior al copilului.

Totodată, CtEDO subliniază totuși că acest interes prezintă un dublu aspect: pe de o parte, să le garanteze copiilor o evoluție într-un mediu sănătos; pe de altă parte, să mențină legăturile acestora cu familia, cu excepția cazului în care aceasta s-a arătat a fi nedemnă, deoarece distrugerea acestei legături determină ruperea copilului de rădăcinile sale.

În speță, Remeșevscaia Natalia invocă faptul că Remeșevschi Alexandr se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, făcând referire la temeiurile prevăzute la art. 67 lit. a) Codul familiei RM.

În acest sens, Colegiul relevă că eschivarea de la exercitarea obligațiilor părintești include acțiunile sau inacțiunile sistematice ale părinților care pun în pericol sănătatea fizică şi psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condițiilor de trai şi materiale, primejduiesc învățătura şi instruirea copilului.

Reieșind din materialele cauzei şi norma legală citată, instanța de fond just a concluzionat că nu au fost prezentate dovezi care ar forma concluzia precum că prin acțiunile sau inacțiunile sistematice ale lui Remeșevschi Alexandr se pune în pericol sănătatea fizică şi psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condițiilor de trai şi materiale sau primejduiesc învățătura şi instruirea minorului.

Colegiul Civil stabilește că pentru decăderea din drepturile părinteşti pe motivul eschivării de la plata pensiei de întreținere este necesară, în primul rând existența eschivării pârâtului cu rea-credință de la achitarea pensiei de întreținere a copilului minor, inclusiv cu viclenie, de la plata pensiei de întreținere, fapt nerealizat în speța dată, or lipsirea pârâtului de drepturile părinteşti fără motive temeinic justificate, care sunt expres prevăzute de lege, ar constitui în sine o lezare a dreptului la respectarea vieții private şi de familie, garantat de Constituția Republicii Moldova.

Mai mult decât atât, deși nu a fost probat, intimatul Remeșevschi Alexandr a susținut că la data de 22.11.2023 a primit informaţia cu nr. 984 din partea Executorului Judecătoresc Alla Priseajnaia, precum ca mijlocul de transport ce-i aparţine cu drept de proprietate a fost sechestrat prin procesul-verbal de sechestru la 28.08.2023, fiind evaluat la 11.11.2023 conform raportului de evaluare nr. 278 la preţul de 38 256,00 lei. Astfel și-a exprimat acordul în privința stingerii datoriei la plata pensiei de întreținere pe care a acumulat-o. O astfel de afirmație duce la ideea că Remeșevschi Alexandr este gata să contribuie la dezvoltarea și bunăstarea materială/fizică/morală a copilului, or după cum s-a mai menționat, pentru ca decăderea din drepturile părintești să aibă loc, este necesar ca unul dintre părinți să prezinte pericol eminent pentru viața minorului sau să demonstreze că acesta îi afectează grav dezvoltarea fizică/psihică prin comportament sau acțiunile întreprinse de aceste îndreptate nemijlocit către copil.

Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989 consacră faptul, că în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

În raport cu argumentele reclamantei/apelante Remeșevscaia Natalia, Colegiul Civil consideră necesar să atragă atenția asupra faptului că deși comportamentul inactiv, dar și indiferent a pârâtului Remeșevschi Alexandr în raport cu copilul său nu reprezintă o normalitate a relațiilor părinte - copil, neexercitarea corespunzătoare a drepturilor părintești trebuie să aibă o anumită gravitate pentru a atrage sancțiunea decăderii din drepturi părintești, astfel că, nu orice atitudine sau comportament necorespunzător al părinților conduce la decăderea din drepturile părintești, aceasta fiind o sancțiune de ultim resort.

Acestea fiind stabilite, Colegiul relevă faptul că decăderea din drepturi părintești a lui Remeșevschi Alexandr față de copilul său *****, ar fi în detrimentul intereselor acestuia și ar distruge legătura dintre copil și părinte, cu atât mai mult, că reclamanta nu a probat temeiurile de decădere din drepturi părintești al tatălui copilului și nu a demonstrat comportamentul deosebit de nedemn a lui Remeșevschi Alexandr față de copilul său atât în instanța de fond cât și în instanța de apel.

Nu s-a demonstrat o atitudine nefastă activă a pârâtului față de copilul său *****, determinată de eschivarea de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere, comportare amorală, influențare negativă asupra copilului sau alte fapte ce ar demonstra necesitatea obiectivă de decădere din drepturi părintești sub aspectul art. 67 lit. e), f) și h) Codul Familiei RM.

Cu referire la argumentarea apelantei în temeiul art. art. 67 lit. e) Codul Familiei RM, Colegiul atrage atenția asupra faptului că ultima nu a demonstrat sub niciun aspect comportamentul amoral îndreptat împotriva minorului ***** care să-l influenţeze negativ, or argumentele cu privire la raportul de evaluare psihologică efectuat de Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest din 17.01.2024 prin care s-a concluzionat că opinia minorului privind decăderea tatălui Remeșevschi Alexandr din drepturile părintești este una nedeterminată, copilul are o atitudine ambivalentă

(contradictorie) față de tatăl său. Minorul a afirmat că nu-și dorește să comunice și să întrețină întrevederi cu dumnealui dar totodată în cadrul desenului familiei, tatăl a fost ilustrat ceea ce semnifică că dumnealui este perceput de minor drept membru de familie. La copil se atestă prezența frustrării generate de faptul că nu face parte dintr-o familie completă, Colegiul o reține ca fiind inaplicabilă eventualei decăderi din drepturile părintești.

Orice copil care face parte dintr-o componență de familie incompletă va avea aceleași sentimente, trăiri sufletești și emoții, însă acest fapt nicidecum nu poate duce la decăderea din drepturile părintești.

Cu referire la argumentele apelantei cu privire la aplicarea art. 67 lit. f) Codul Familiei, potrivit cărora se susține că intimatul Remeșevschi Alexandr suferă de ***** sau de *****, Colegiul reține că potrivit sentinței judecătoriei Bălți (sediul Central) din 23 februarie 2022, este indicat faptul că Remeșevschi Alexandr la evidența medicului ***** nu se află, iar din materialele cauzei sau probatoriu prezentat contrariul nu rezultă.

Cu privire la ordonanța de protecție emisă de judecătoria mun. Bălți (sediul Central) din 08.12.2020, Colegiul reține că aceasta nu cade sub nicio prevedere stabilită în art. 67 Codul Familiei, nefiind un act constatator prin care să se demonstreze că Remeșevschi Alexandr a săvârşit infracţiuni premeditate contra vieţii şi sănătăţii copilului său sau a soţului, se comportă cu cruzime faţă de copil, aplicând violenţa fizică sau psihică, atentează la inviolabilitatea sexuală a copilului, face abuz de drepturile părinteşti sau are un comportament amoral îndreptat împotriva minorului.

Reieșind din cele indicate mai sus, Colegiul civil consideră că decăderea din drepturile părintești este o sancțiune mult prea drastică, astfel încât ea trebuie aplicată față de părinți numai după ce se va constata că alte măsuri luate față de aceștia ce nu-și îndeplinesc obligațiile, precum cele prevăzute de art. 74 al Codului familiei, nu au dat nici un efect.

Prin urmare, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a respinge integral acțiunea depusă de Remeșevscaia Natalia, ca fiind neîntemeiată.

Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală şi întemeiată, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil,-

Decide:

Cererea de apel se respinge.

Se menține hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 13 februarie 2024, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Remeșevscaia Natalia către Remeșevschi Alexandr cu privire la decăderea din drepturile părintești.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Elena Grumeza

Judecătorii: Stanislav Grosu Natalia Costaș